

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2023. № 12.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.12.56>

УДК 338.1

Н. Г. Фатюха,
к. е. н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1026-6713>

П. С. Харченко,
магістрант групи ФЕУ-712м,
НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-2188-1375>

**ОЦІНКА ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ КП
«ВОДОКАНАЛ» ЗА 2020-2022 РР.**

N. Fatiukha,
PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance,
Zaporizhzhia Polytechnic University, Zaporizhzhia, Ukraine
P. Kharchenko,
Master's student of FEU-712m group,
Zaporizhzhia Polytechnic University, Zaporizhzhia, Ukraine

**ASSESSMENT OF LIQUIDITY AND SOLVENCY INDICATORS OF KP
"VODOKANAL" FOR 2020-2022.**

В даній статті проаналізовано теоретичні та практичні основи дослідження рівня ліквідності та платоспроможності підприємства. Під час війни особливо важливо приділяти увагу аналізу діяльності підприємств для забезпечення їх ефективного функціонування.

Ліквідність та платоспроможність - основні показники стійкості фінансового становища підприємства. Аналіз ліквідності необхідний як підприємству з метою оцінки та прогнозування фінансових показників, а й інвесторам. Ліквідність та платоспроможність надають позитивний вплив на виконання виробничих планів та виробничих потреб у необхідних ресурсах. Тому актуальність теми полягає в тому, що оцінка ліквідності та платоспроможності є основою ефективного управління підприємством.

Для більш детального розгляду проблематики зниження рівня ліквідності та платоспроможності на підприємстві в даній статті досліджено, проаналізовано та порівняно показники ліквідності та платоспроможності КП «Водоканал» за 2020-2022 рр. Використання фактичних даних з фінансової звітності, розрахунки показників та аналіз отриманих результатів виступають в ролі наочних прикладів, які ширше розкривають проблематику цієї теми.

В цій статті проведено аналіз ліквідності балансу підприємства, проведено оцінку показників та коефіцієнтів ліквідності та платоспроможності підприємства. Також здійснено факторний аналіз ліквідності підприємства для оцінки впливу факторів та коефіцієнт поточної ліквідності підприємства.

Після проведення розрахунків та оцінки їх значень було запропоновано шляхи підвищення ліквідності та платоспроможності підприємства. Таким чином, для покращення фінансового стану, підвищення ліквідності та платоспроможності, підприємству необхідно, враховуючи специфіку галузі та конкретні умови діяльності, розробити та здійснити комплекс заходів основним серед яких є, безумовно, досягнення прибутковості.

This article analyzes the theoretical and practical foundations of the study of the level of liquidity and solvency of the enterprise. During the war, it is especially important to pay attention to the analysis of the activities of enterprises to ensure their effective functioning.

Liquidity and solvency are the main indicators of the stability of the company's financial position. Liquidity analysis is necessary both for the enterprise for the purpose of evaluating and forecasting financial indicators, and for investors. Liquidity and

solvency have a positive impact on the implementation of production plans and production needs in the necessary resources. Therefore, the relevance of the topic lies in the fact that the assessment of liquidity and solvency is the basis of effective enterprise management.

For a more detailed consideration of the problem of reducing the level of liquidity and solvency at the enterprise, this article researched, analyzed and compared the indicators of liquidity and solvency of KP "Vodokanal" for 2020-2022. The use of actual data from financial statements, calculations of indicators and analysis of the obtained results act as visual examples that reveal more about the problems of this topic.

This article analyzes the liquidity of the company's balance sheet, evaluates indicators and coefficients of the company's liquidity and solvency. A factor analysis of the company's liquidity was also carried out to assess the impact of factors and the company's current liquidity ratio.

After conducting calculations and evaluating their values, ways to increase the liquidity and solvency of the enterprise were proposed. Thus, in order to improve the financial condition, increase liquidity and solvency, the enterprise needs, taking into account the specifics of the industry and specific conditions of activity, to develop and implement a set of measures, the main of which is, of course, the achievement of profitability.

Ключові слова: *ліквідність, підприємство, активи, фінансова звітність, ліквідні активи.*

Keywords: *liquidity, enterprise, assets, financial reporting, liquid assets.*

Постановка проблеми. Актуальність теми полягає в тому, що оцінка ліквідності та платоспроможності є основою ефективного управління підприємством. Ліквідність та платоспроможність - основні показники стійкості фінансового становища підприємства. Аналіз ліквідності необхідний як підприємству з метою оцінки та прогнозування фінансових показників, а й інвесторам. Ліквідність та платоспроможність надають позитивний вплив на виконання виробничих планів та виробничих потреб у необхідних ресурсах.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню теорії та методології фінансового аналізу ліквідності та платоспроможності підприємств присвячені праці таких вітчизняних і зарубіжних вчених, як Мельник М.В.,

Панкова В.В., Павлова Л. Н., Пласкова Н.С., Рахматуліна Е. І., Ронова Г.М., Ронова Л.А., Ряховської О.М., Савицької Г.В. тощо.

Формулювання цілей статті. Метою даної роботи є дослідження теоретичних аспектів, виявлення проблем, пов'язаних з аналізом та оцінкою ліквідності та платоспроможності як елементів аналізу фінансового стану підприємства, а також розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення управління ресурсами для забезпечення сталого розвитку досліджуваного підприємства.

Виклад основного матеріалу. Ліквідність – це здатність організації нести зобов'язання за своїми короткостроковими боргами. Організацію можна назвати ліквідною, якщо вона може погашати свої короткострокові довго, з допомогою реалізації оборотних активів [1, с. 125].

Ліквідність будь-якого активу - це його здатність перетворюватися на кошти, за допомогою виробничо-технологічного процесу. А ступінь ліквідності активу визначається терміном періоду який може бути зроблено перетворення. Чим термін перетворення коротший, тим вища ліквідність цього виду активів. І чим термін довший, тим ліквідність активу менша. Прийнято вважати під «ліквідними» активи, які споживаються протягом одного виробничого циклу (року).

Під ліквідним підприємством мається на увазі наявність у нього оборотних коштів, у такій кількості, щоб погасити свої короткострокові зобов'язання, навіть із порушенням термінів погашення, обумовлених у договорі чи контракті. Інакше кажучи, ліквідність – це перевага оборотних активів над короткостроковими зобов'язаннями.

Платоспроможність підприємства - здатність підприємства своєчасно та в повному обсязі оплачувати протягом досліджуваного періоду короткострокові та довгострокові зобов'язання перед кредиторами [1, с. 189].

Ліквідність балансу визначається як ступінь покриття зобов'язань підприємства його активами, термін перетворення яких на грошову форму відповідає строку погашення за посадами, та характеризує можливість швидкої мобілізації коштів для оплати у відповідні строки зобов'язань підприємств та

непередбачених боргів. Ліквідність балансу передбачає пошук платіжних коштів лише за рахунок внутрішніх джерел (реалізації активів). Усі активи підприємства залежно від ступеня ліквідності, тобто від швидкості перетворення на кошти, можна умовно поділити на групи, це зображено у таблиці 1.

Таблиця 1. Групування активів за рівнем ліквідності

Група	Вид активів	Активи, що входять до групи	Рядки Балансу (форми № 1)
А1	Високоліквідні	Гроші та їх еквіваленти	1165
		Поточні фінансові інвестиції	1160
А2	Середньоліквідні	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125
		Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	1130
		Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135
		Інша поточна дебіторська заборгованість	1155
А3	Низьколіквідні	Запаси	1100
		Поточні біологічні активи	1110
		Витрати майбутніх періодів	1170
		Інші оборотні активи	1190
А4	Важколіквідні	Необоротні активи (усього за розділом I активу балансу)	1095
		Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200

Джерело: [2]

Також можна поділити на групи всі пасиви (табл.2.).

Таблиця 2. Групування пасивів за терміном погашення

Група	Вид пасивів	Пасиви, що входять до групи	Рядки Балансу (форми № 1)
П1	Найбільш термінові зобов'язання	Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610
		Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1615
		Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1620
		Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	1625
		Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	1630
П2	Короткострокові зобов'язання та забезпечення	Короткострокові кредити банків	1600
		Поточні забезпечення	1660
		Доходи майбутніх періодів	1665
		Інші поточні зобов'язання	1690
П3	Довгострокові зобов'язання та забезпечення	Довгострокові зобов'язання і забезпечення (усього за розділом II пасиву балансу)	1595
П4	Постійні пасиви	Власний капітал (усього за розділом I пасиву балансу)	1495
		Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700

Джерело: [2]

Аналіз ліквідності балансу полягає в порівнянні засобів за активом, згрупованих за ступенем спадної ліквідності, з короткостроковими зобов'язаннями за пасивом, які групуються за ступенем терміновості їх погашення. Далі детальніше розглянемо склад кожної групи активів і визначимо умови абсолютно ліквідного балансу.

Невиконання будь-якої з перших трьох нерівностей свідчить про те, що ліквідність балансу більшою чи меншою мірою відрізняється від абсолютної. При цьому нестача коштів по одній групі активів компенсується їх надлишком по іншій групі, хоча компенсація може бути лише за вартісною величиною, тому що в реальній платіжній ситуації менш ліквідні активи не можуть замінити ліквідніші [2].

Для визначення ліквідності балансу підприємства необхідно зіставити розрахунки за групами активів і зобов'язань.

Таблиця 3. Визначення ліквідності балансу за 2020 рік

Потрібні співвідношення для ліквідності балансу	Фактичні співвідношення значень активів і пасивів
$A1 \geq P1$	$A1=14849 \leq P1=86287$
$A2 \geq P2$	$A2=221427 \geq P2=70274$
$A3 \geq P3$	$A3=17851 \leq P3=148893$
$A4 \leq P4$	$A4=1961143 \geq P4=1891057$

Джерело: авторська розробка

Отже, за даними таблиці видно, що потрібне співвідношення спостерігається лише за другою групою активів та пасивів. Тому можна стверджувати, що високоліквідні активи не покривають найбільш термінові зобов'язання; середньоліквідні активи покривають короткострокові зобов'язання та забезпечення; низько ліквідні активи не покривають довгострокові зобов'язання та забезпечення та важко ліквідні активи перевищують суму постійних активів.

Проведемо аналіз ліквідності балансу КП «Водоканал» за 2021 рік. Здійснимо групування активів та пасивів балансу КП «Водоканал» станом на кінець року.

Таблиця 4. Визначення ліквідності балансу за 2021 рік

Потрібні співвідношення для ліквідності балансу	Фактичні співвідношення значень активів і пасивів
$A1 \geq П1$	$A1=20966 \leq П1=85501$
$A2 \geq П2$	$A2=129752 \geq П2=77334$
$A3 \geq П3$	$A3=20166 \leq П3=120131$
$A4 \leq П4$	$A4=1970784 \geq П4=1838857$

Джерело: авторська розробка

Отже, за даними таблиці видно, що потрібне співвідношення також спостерігається лише за другою групою активів та пасивів. Тому також можна стверджувати, що високоліквідні активи не покривають найбільш термінові зобов'язання; середньоліквідні активи покривають короткострокові зобов'язання та забезпечення; низько ліквідні активи не покривають довгострокові зобов'язання та забезпечення та важко ліквідні активи перевищують суму постійних активів.

Проведемо аналіз ліквідності балансу КП «Водоканал» за 2022 рік. Здійснимо групування активів та пасивів балансу КП «Водоканал» станом на кінець року.

Таблиця 5. Визначення ліквідності балансу за 2022 рік

Потрібні співвідношення для ліквідності балансу	Фактичні співвідношення значень активів і пасивів
$A1 \geq П1$	$A1=27626 \leq П1=85617$
$A2 \geq П2$	$A2=145380 \geq П2=106426$
$A3 \geq П3$	$A3=52615 \leq П3=94273$
$A4 \leq П4$	$A4=1951478 \geq П4=1868006$

Джерело: авторська розробка

Отже, за даними таблиці видно, що потрібне співвідношення також як і в 2020-2021рр. спостерігається лише за другою групою активів та пасивів. Тому також можна стверджувати, що високоліквідні активи не покривають найбільш термінові зобов'язання; середньоліквідні активи покривають короткострокові зобов'язання та забезпечення; низько ліквідні активи не покривають довгострокові

зобов'язання та забезпечення та важко ліквідні активи перевищують суму постійних активів.

Загалом за даними розрахунками можна зробити висновок, що у 2020-2022 рр. баланс підприємства не є ліквідним. Тому КП «Водоканал» необхідно розробити структуру балансу, що дозволить підприємству виконувати свої зобов'язання та забезпечення.

Основними показниками аналізу ліквідності підприємства є:

- коефіцієнт поточної ліквідності(покриття);
- коефіцієнт ліквідності швидкої;
- коефіцієнт ліквідності абсолютної;
- співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості;
- коефіцієнт відновлення платоспроможності;
- коефіцієнт втрати платоспроможності.

Розраховані показники зведені в одну таблицю (табл.2.8) для подальшого аналізу.

**Таблиця 6. Показники ліквідності та платоспроможності КП
«Водоканал» за 2020-2022 рр.**

Назва показника	Нормативне значення	2020 р.	2021р.	2022 р.
Коефіцієнт поточної ліквідності	1	1,45	0,94	1,05
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7-0,8	1,35	0,83	0,81
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,35	0,085	0,115	0,129
Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості	>1	1,26	0,71	0,68
Коефіцієнт відновлення платоспроможності	>1	0,74	0,34	0,55
Коефіцієнт втрати платоспроможності	>1	0,733	0,41	0,54

Джерело: авторська розробка

Зобразимо значення показників ліквідності на графіку (рис. 1).

Отже, коефіцієнт поточної ліквідності (покриття) найбільше значення мав у 2020 році (1,45), у 2021 році спостерігається стрімке зниження показника до значення 0,94, що є нижчим нормативного та у 2022 році коефіцієнт збільшився до значення 1,05. За останнім значенням можна зробити висновок, що КП «Водоканал» має достатню кількість обігових коштів для погашення боргів протягом року.

Коефіцієнт швидкої ліквідності також найбільше значення мав у 2020 році (1,31) та далі спостерігається суттєве зменшення показника до 0,83 у 2021 році та далі до 0,81. За міжнародними стандартами всі значення є більшими за нормативне (0,7-0,8), отже, КП «Водоканал» у змозі погашати свої найбільш термінові борги.

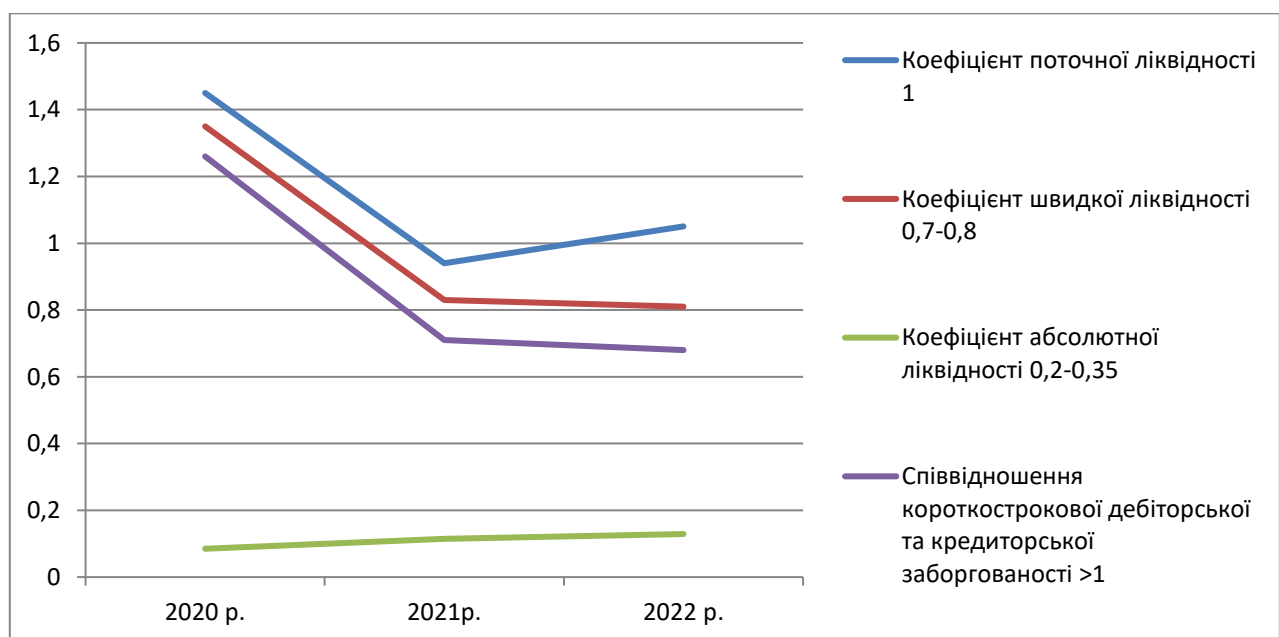


Рис.1. Показники ліквідності КП «Водоканал» за 2020-2022 рр.

Джерело: авторська розробка

Коефіцієнт абсолютної ліквідності за три роки мав тенденцію зростання, але показники мають значення менше нормативного, тому підприємство не має ресурсів для негайної ліквідації короткострокової заборгованості.

Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості за три роки мало тенденцію зменшення. Нормативного значення

показник досягав лише у 2020 році. Станом на 2022 рік співвідношення складає 0,68, що вказує на те, що КП «Водоканал» не здатне розрахуватися з кредиторами за рахунок дебіторів протягом одного року.

Зобразимо значення показників платоспроможності на графіку (рис. 2).

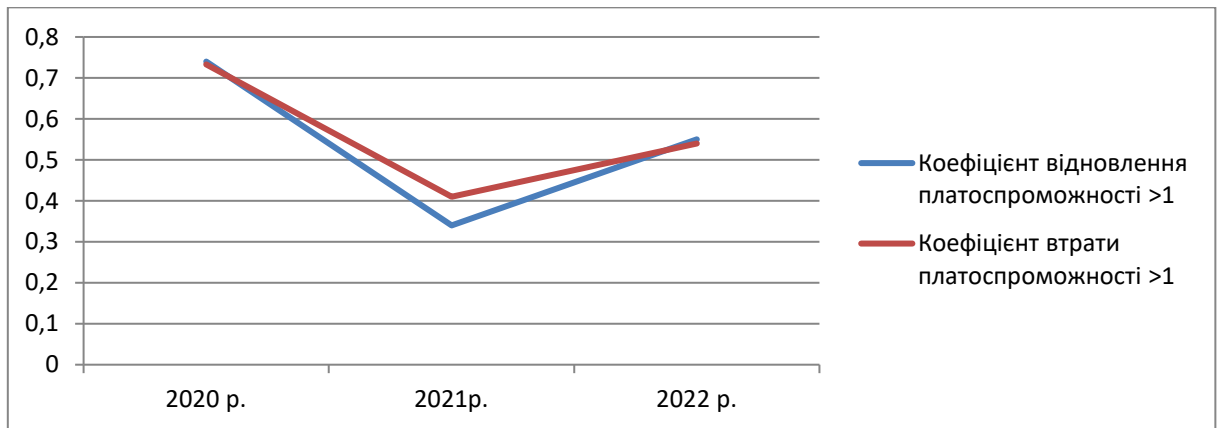


Рис.2. Показники платоспроможності КП «Водоканал» за 2020-2022 рр.

Джерело: авторська розробка

Коефіцієнт відновлення платоспроможності та коефіцієнт втрати платоспроможності за три роки приймали значення менше нормативного (1). Найбільші значення показників спостерігаються у 2020 році (0,74 та 0,733 відповідно). Далі видно, що відбувся різкий спад у 2021 році та у 2022 році показники незначно збільшились та склали 0,55 та 0,54 відповідно. Отже КП «Водоканал» не має реальної можливості сплатити кредит протягом наступних 6 місяців. Значення коефіцієнта вказує на те, що в найближчі шість місяців у підприємства відсутня реальна можливість повністю відновити свою платоспроможність. Значення коефіцієнта втрати платоспроможності свідчить про наявність реальної загрози втрати платоспроможності, тому підприємству необхідно звернути на це увагу й за потреби вжити необхідних заходів.

Факторний аналіз — це багатовимірний метод, який застосовується для вивчення взаємозв'язків між значеннями змінних [3].

У науковій літературі при побудові факторної моделі коефіцієнта загальної ліквідності виділяють фактори першого і другого порядку. До факторів першого

порядку належать оборотні активи та поточні зобов'язання, до факторів другого порядку - грошові кошти; дебіторська заборгованість; готова продукція; незавершене виробництво; виробничі запаси; інші оборотні активи; короткострокові кредити банків; кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги; поточні зобов'язання за розрахунками з оплати праці, зі страхування, з бюджетом; інші поточні зобов'язання [3].

При розрахунку впливу факторів першого порядку пропонується використовувати інтегральний метод, так як даний метод є об'єктивним (результат розкладання впливу факторів на результативний показник за даним методом не залежить від дотримання послідовності їх заміни). Наведено алгоритм розрахунку зміни коефіцієнта загальної ліквідності за рахунок зміни оборотних активів (1) і поточних зобов'язань (2):

$$\Delta L(OA) = \frac{\Delta OA}{\Delta ПЗ} \times \ln \left| \frac{ПЗ_1}{ПЗ_0} \right|. \quad (1)$$

$$\Delta L(ПЗ) = \Delta L - \Delta L(OA). \quad (2)$$

Деталізувавши фактори першого порядку, отримаємо модель (3), яка відображає залежність коефіцієнта загальної ліквідності від факторів другого порядку.

$$L = \frac{OA}{ПЗ} = \frac{ГК + ДЗ + ГП + НВ + ВЗ + IOA}{ККБ + КЗТ + ПЗОП + ПЗС + ПЗБ + ПЗ}. \quad (3)$$

де OA - оборотні активи;

ГК - грошові кошти;

ДЗ - дебіторська заборгованість;

ГП - готова продукція;

НВ - незавершене виробництво;

ВЗ - виробничі запаси;

IOA - інші оборотні активи;

ПЗ - поточні зобов'язання;

ККБ - короткострокові кредити банків;

КЗТ - кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги;

ПЗОП - поточні зобов'язання за розрахунками з оплати праці;

ПЗС - поточні зобов'язання за розрахунками зі страхування;

ПЗБ - поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом;

ІПЗ - інші поточні зобов'язання.

Зміну коефіцієнта поточної ліквідності за рахунок факторів другого порядку розраховують користуючись способом пропорційного ділення. Для цього частку кожної статті оборотних активів і поточних зобов'язань у загальній зміні їхньої суми потрібно помножити на приріст коефіцієнта поточної ліквідності за рахунок оборотних активів і поточних зобов'язань відповідно. Наприклад, зміна коефіцієнта поточної ліквідності за рахунок зміни залишку грошових коштів дорівнює добутку питомої ваги зміни грошових коштів у складі зміни оборотних активів і зміни коефіцієнта поточної ліквідності за рахунок зміни оборотних активів [3].

Згрупуємо всі розраховані показники за роками в одну таблицю (табл. 2.9).

Таблиця 7. Фактори змін поточної ліквідності КП «Водоканал»

Фактор	Зміна		
	2020 рік	2021 рік	2022 рік
1	2	3	4
Оборотні активи	0,44	-0,47	0,28
Грошові кошти	0,04	0,03	0,03
Дебіторська заборгованість	0,37	-0,52	0,08
Готова продукція	0	0	0
Незавершене виробництво	0	0	0
Виробничі запаси	0,02	0,01	0,17
Інші оборотні активи	0	0	0
Поточні зобов'язання	-0,38	-0,04	-0,17
Короткострокові кредити банків	0	0	0

Продовження табл.7

1	2	3	4
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	-0,19	0,006	-0,01
Поточні зобов'язання за розрахунками з оплати праці	-0,05	-0,01	0,001
Поточні зобов'язання за розрахунками зі страхування	-0,01	-0,002	-0,002
Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом	-0,05	0,01	-0,02
Інші поточні зобов'язання	-0,08	-0,03	-0,12
Загальна зміна поточної ліквідності підприємства	0,06	-0,51	0,11

Джерело: авторська розробка

Отже, за розрахунками 2020 року фактор першого порядку, зміна якого спричиняє найбільшу зміну показника поточної ліквідності КП «Водоканал» - це сума оборотних активів, зміна складає 0,44. Серед факторів другого порядку, найбільший вплив чинить дебіторська заборгованість, зміна складає 0,37.

За розрахунками 2021 року фактор першого порядку, зміна якого спричиняє найбільшу зміну показника поточної ліквідності КП «Водоканал» - це також сума оборотних активів, зміна складає -0,47. Серед факторів другого порядку, найбільший вплив чинить дебіторська заборгованість, зміна складає -0,52.

За розрахунками 2022 року фактор першого порядку, зміна якого спричиняє найбільшу зміну показника поточної ліквідності КП «Водоканал» - це також сума оборотних активів, зміна складає 0,28. Серед факторів другого порядку, найбільший вплив чинить стаття виробничих запасів, зміна складає 0,17.

Загалом можна стверджувати за даними 2020-2022 років, що фактори другого порядку, що входять до складу оборотних активів у сумі дають результат зміни показника поточної ліквідності за рахунок зміни оборотних активів. А фактори

другого порядку, що входять до складу поточних зобов'язань відповідно у сумі дають результат зміни показника поточної ліквідності за рахунок зміни поточних зобов'язань. Наявні відхилення зумовлені тим, що розрахунки проводились не автоматизовано, тому вони існують за рахунок округлень показників.

Для підвищення ліквідності та платоспроможності КП «Водоканал» необхідне проведення постійної роботи у таких напрямках: визначення оптимального обсягу сировини та матеріалів. Виходячи з потреб виробництва, необхідно визначити оптимальний обсяг закупівлі сировини та матеріалів, адже надмірна їх кількість це не тільки додаткові витрати на доставку, зберігання, але й вилучення з обороту оборотних коштів; встановлення відповідності планів виробництва та планів продажу. Збільшення обсягів діяльності свідчить про те, що підприємство виробляє більше ніж може продати; забезпечення безперебійності та ритмічності роботи підприємства; управління дебіторською заборгованістю передбачає використання усіх можливих заходів у роботі з дебіторами, починаючи з відмови від укладання угод з дебіторами з високим ризиком і закінчуючи судовими позовами; відмова від капітальних вкладень, що перевищують фінансові можливості підприємства.

Висновки. Отже, ліквідність та платоспроможність - основні показники стійкості фінансового становища підприємства.

Внаслідок дослідження ліквідності балансу підприємства можна зробити висновок, що у 2020-2022 рр. баланс підприємства не є ліквідним. Потрібне співвідношення спостерігається лише за другою групою активів та пасивів. Тому можна стверджувати, що високоліквідні активи не покривають найбільш термінові зобов'язання; середньоліквідні активи покривають короткострокові зобов'язання та забезпечення; низько ліквідні активи не покривають довгострокові зобов'язання та забезпечення та важко ліквідні активи перевищують суму постійних активів. Тому КП «Водоканал» необхідно розробити структуру балансу, що дозволить підприємству виконувати свої зобов'язання та забезпечення. Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття) мав значення, вище нормативного, отже, можна зробити висновок, що КП «Водоканал» має достатню кількість обігових коштів для

погашення боргів протягом року. Коефіцієнт швидкої ліквідності також за міжнародними стандартами також мав всі значення більшими за нормативне (0,7-0,8), отже, КП «Водоканал» у змозі погашати свої найбільш термінові борги. Коефіцієнт абсолютної ліквідності за три роки мав тенденцію зростання, але показники мають значення менше нормативного, тому підприємство не має ресурсів для негайної ліквідації короткострокової заборгованості.

Співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості за три роки мало тенденцію зменшення. Нормативного значення показник досягав лише у 2020 році. Станом на 2022 рік співвідношення складає 0,68, що вказує на те, що КП «Водоканал» не здатне розрахуватися з кредиторами за рахунок дебіторів протягом одного року.

Коефіцієнт відновлення платоспроможності та коефіцієнт втрати платоспроможності за три роки приймали значення менше нормативного. Отже КП «Водоканал» не має реальної можливості сплатити кредит протягом наступних 6 місяців. Значення коефіцієнта вказує на те, що в найближчі шість місяців у підприємства відсутня реальна можливість повністю відновити свою платоспроможність. Значення коефіцієнта втрати платоспроможності свідчить про наявність реальної загрози втрати платоспроможності, тому підприємству необхідно звернути на це увагу й за потреби вжити необхідних заходів.

Для підвищення ліквідності та платоспроможності КП «Водоканал» необхідне проведення постійної роботи у таких напрямках: визначення оптимального обсягу сировини та матеріалів. Виходячи з потреб виробництва, необхідно визначити оптимальний обсяг закупівлі сировини та матеріалів, адже надмірна їх кількість це не тільки додаткові витрати на доставку, зберігання, але й вилучення з обороту оборотних коштів; встановлення відповідності планів виробництва та планів продажу. Збільшення обсягів готової продукції свідчить про те, що підприємство виробляє більше ніж може продати; забезпечення безперебійності та ритмічності роботи підприємства; управління дебіторською заборгованістю.

Література

1. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз і планування: навчальний посібник / за ред. Г.О. Крамаренко. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 224 с.
2. Побережець О.В., Гусєв А.О. Ліквідність балансу підприємства та методика її визначення. *Приазовський економічний вісник*. 2021. № 2(25). URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2021/2_25_ukr/42.pdf. DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2021-2-40> (Дата звернення: 27.11.2023).
3. Терен Г.М. До питання факторного аналізу ліквідності підприємства. *Ефективна економіка*. 2014. № 11. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3564> (Дата звернення: 28.11.2023).
4. Офіційний сайт КП «Водоканал». URL: <https://vodokanal.zp.ua/>. (Дата звернення: 27.11.2023).

References

1. Kramarenko, G.O.(2020), *Finansovyy analiz i planuvannya* [Financial analysis and planning], Tsentr navchal'noyi literatury, Kyiv, Ukraine.
7. Poberezhets, O.V. and Gusev, A.O. (2021), "Liquidity of the company's balance sheet and the method of its determination", *Pryazovs'kyu ekonomichnyy visnyk*, vol.2(25), Available at: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2021/2_25_ukr/42.pdf. (Accessed 27 November 2023).
3. Teren, H.M.(2014), "To the question of the factor analysis of the company's liquidity", *Efektivna ekonomika*, vol. 11, Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3564> (Accessed 28 November 2023).
4. Official website of KP "Vodokanal"(2023), Available at: <https://vodokanal.zp.ua/>. (Accessed 27 November 2023).

Стаття надійшла до редакції 08.12.2023 р.